

Uchwała Nr 76/2024
Komitetu Stabilności Finansowej
z dnia 20 września 2024 r.
w sprawie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego

Na podstawie art. 5, art. 23 i art. 25 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 559) uchwała się, co następuje:

§ 1. Komitet, biorąc pod uwagę ocenę natężenia cyklicznego ryzyka systemowego i adekwatności wskaźnika bufora antycyklicznego, utrzymuje bez zmian rekomendację zawartą w § 1 uchwały nr 74/2024 Komitetu Stabilności Finansowej z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego.

§ 2. Komitet podaje do publicznej wiadomości informacje o:

- 1) wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie: 0%;
- 2) wartości odniesienia dotyczącej wskaźnika bufora antycyklicznego w wysokości: 0%;
- 3) wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do PKB w wysokości: 60,2%;
- 4) wskaźnika odchylenia od długoterminowej tendencji zmiany wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do produktu krajowego brutto (PKB) w wysokości: - 22,4%.

§ 3. 1. W przypadku zmiany wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego Komitet przekaże Europejskiej Radzie do spraw Ryzyka Systemowego informacje, o których mowa w § 2.

2. Komitet upoważnia Narodowy Bank Polski do wykonania w jego imieniu obowiązku informacyjnego, o którym mowa w ust. 1.

§ 4. Uchwała zostanie zamieszczona na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Stabilności Finansowej

/-/ Adam Glapiński

Uzasadnienie

Komitet Stabilności Finansowej, zwany dalej „Komitetem”, na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 559), zwanej dalej „ustawą”, utrzymuje bez zmian rekomendację zawartą w § 1 uchwały nr 74/2024 Komitetu Stabilności Finansowej z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego, zwanej dalej „uchwałą”, zgodnie z którą zalecane jest stopniowe podnoszenie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego do docelowego poziomu 2%.

Wydanie rekomendacji przez Komitet ma związek z art. 24 ust. 2 ustawy, który stanowi, że minister właściwy do spraw instytucji finansowych ocenia co kwartał natężenie cyklicznego ryzyka systemowego oraz wysokość i adekwatność wskaźnika bufora antycyklicznego biorąc pod uwagę rekomendację Komitetu.

Zgodnie z art. 23 ustawy, podejmując decyzję o rekomendowanej wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego, Komitet bierze pod uwagę między innymi lukę kredytową, czyli odchylenie wskaźnika wartości zadłużenia niefinansowego sektora prywatnego do PKB od jego długoterminowej tendencji oraz fazę cyklu finansowego w Polsce. Komitet, oceniając natężenie cyklicznego ryzyka systemowego dla ustalenia adekwatnego poziomu bufora antycyklicznego, uwzględnia również inne wskaźniki rekomendowane przez Europejską Radę do spraw Ryzyka Systemowego, w tym wyniki modeli wczesnego ostrzegania oraz szeroki zakres informacji ilościowych i jakościowych.

Zgodnie z tym podejściem Komitet w uchwale rekomendował zbudowanie bufora kapitałowego w docelowej wysokości 2% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko instytucji, które posiadają ekspozycje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Komitet zalecił jednocześnie stopniowe podwyższenie wskaźnika bufora antycyklicznego do poziomu 1%, a następnie 2%, przy każdorazowym zachowaniu 12-miesięcznych okresów dostosowawczych.

Minister Finansów przyjął rekomendację Komitetu i zainicjował prace legislacyjne zmierzające do realizacji pierwszego etapu uchwały Komitetu poprzez ustanowienie wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie 1%. Mając na uwadze konieczność zwiększania odporności kapitałowej sektora bankowego na wypadek zmaterializowania się trudnych do przewidzenia szoków Komitet podtrzymuje swoją rekomendację w zakresie zasadności ustanowienia wskaźnika bufora antycyklicznego na docelowym poziomie 2%.

Natężenie ryzyka cyklicznego mierzone za pomocą modelu wczesnego ostrzegania wzrosło. Wzrostowi temu towarzyszy brak oznak nadmiernej akcji kredytowej, a dynamika kredytu pozostaje relatywnie niewysoka. Odnotowany wzrost nie uzasadnia obecnie podniesienia bufora antycyklicznego ponad poziom rekomendowany przez Komitet.

Celem rekomendacji Komitetu jest harmonijne zwiększanie odporności kapitałowej sektora bankowego przy zachowaniu optymalnego tempa. Stopniowe podnoszenie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego stworzy bankom warunki na dostosowanie się do nowych wymogów.

Jednocześnie art. 25 ust. 1 ustawy zobowiązuje Komitet do zamieszczania na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego co kwartał informacji o:

- 1) wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 2) wartości odniesienia dotyczącej wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 3) wskaźniku kredytów do PKB, o którym mowa w art. 23 ust. 2 ustawy;
- 4) dniu, od którego instytucje stosują podwyższony wskaźnik – w przypadku podwyższenia wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 5) przewidywanym okresie obowiązywania obniżonego wskaźnika – w przypadku obniżenia wskaźnika bufora antycyklicznego.

Ponieważ wskaźnik bufora antycyklicznego nie uległ zmianie, Komitet nie publikuje informacji, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, dotyczących dnia lub okresu obowiązywania wskaźnika, które byłyby wymagane w przypadku podwyższenia lub obniżenia tego wskaźnika.

Komitet przekaże Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego informacje, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy w przypadku ogłoszenia rozporządzenia zmieniającego poziom wskaźnika bufora antycyklicznego.